

POSVET: UREDITEV PODROČJA RAVNANJA Z ODPADKI V SLOVENIJI

Stališče DROE Dinos

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

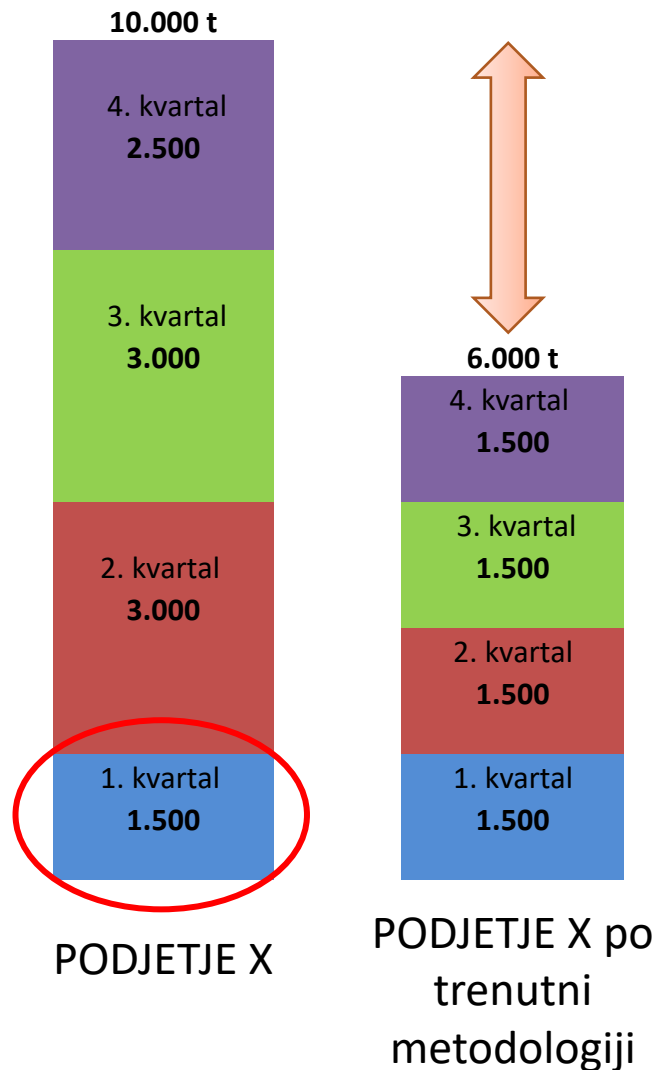
- ☐ Trenutno stanje na področju odpadkov ni v prid ne prebivalstvu, ne gospodarstvu, ne MOP-u oz. državi in prav gotovo tudi ne nam, izvajalcem tega zapletenega in netransparentnega sistema.
- ☐ Iz strani EU imamo določene okoljske cilje za recikliranje odpadkov, ki jih bomo morali dosegati.
- ☐ Za leto 2020 se napoveduje nova gospodarska kriza, po nekaterih ocenah se že čuti ohlajanje. Slovenija na področju odpadkov ni samozadostna in smo močno odvisni od tujine. Nereciklabilni odpadki bodo vse dražji. V Sloveniji pa gre samo iz ločeno zbrane frakcije MKE med 65 in 70 % odpadkov v energetske izrabo (cca. 70.000 ton), ki je v Sloveniji nimamo (razen Celje).
- ☐ Pozdravljamo aktivnosti ministra in MOP, želimo pa si aktivnejše vloge pri ureditvi sistema.

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

Ne velja načelo „povzročitelj plača“:

- ☐ Zaradi omejitve (15 ton pri embalaži) v sistem niso vključeni vsi proizvodi, za katere velja ROP, zato velika podjetja plačujejo tudi za majhna.
- ☐ Zavezanci ne plačujejo za proizvode, ki jih dejansko dajo v promet, saj MOP ne izračunava tržnih deležev na podlagi količin, ki jih dajo zavezanci v promet v celem letu, temveč na podlagi količin, ki jih dajo zavezanci v promet izključno v prvem kvartalu leta.

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

PRIMER DOLOČANJA TRŽNEGA DELEŽA:

Podjetje X da v promet letno 10.000 t embalaže.

Uredba določa, da se deleži prevzemanja OE pri IJS izračunavajo na podlagi količin embalaže, ki jo dajo zavezanci na trg v 1.kvartalu.

Zaradi takšne metodologije MOP za podjetje X izračuna, kot da bo podjetje X dalo na trg 6.000 t in ne 10.000 t. In tako Družbi, s katero je podjetje X sklenilo pogodbo za ravnanje z OE, MOP določi delež in z njim tudi obveznost, kot če bi podjetje X dalo na trg 6.000 t in ne 10.000 t embalaže.

KJE BO KONČALO PREOSTALIH 4.000 t ODPADNE EMBALAŽE???

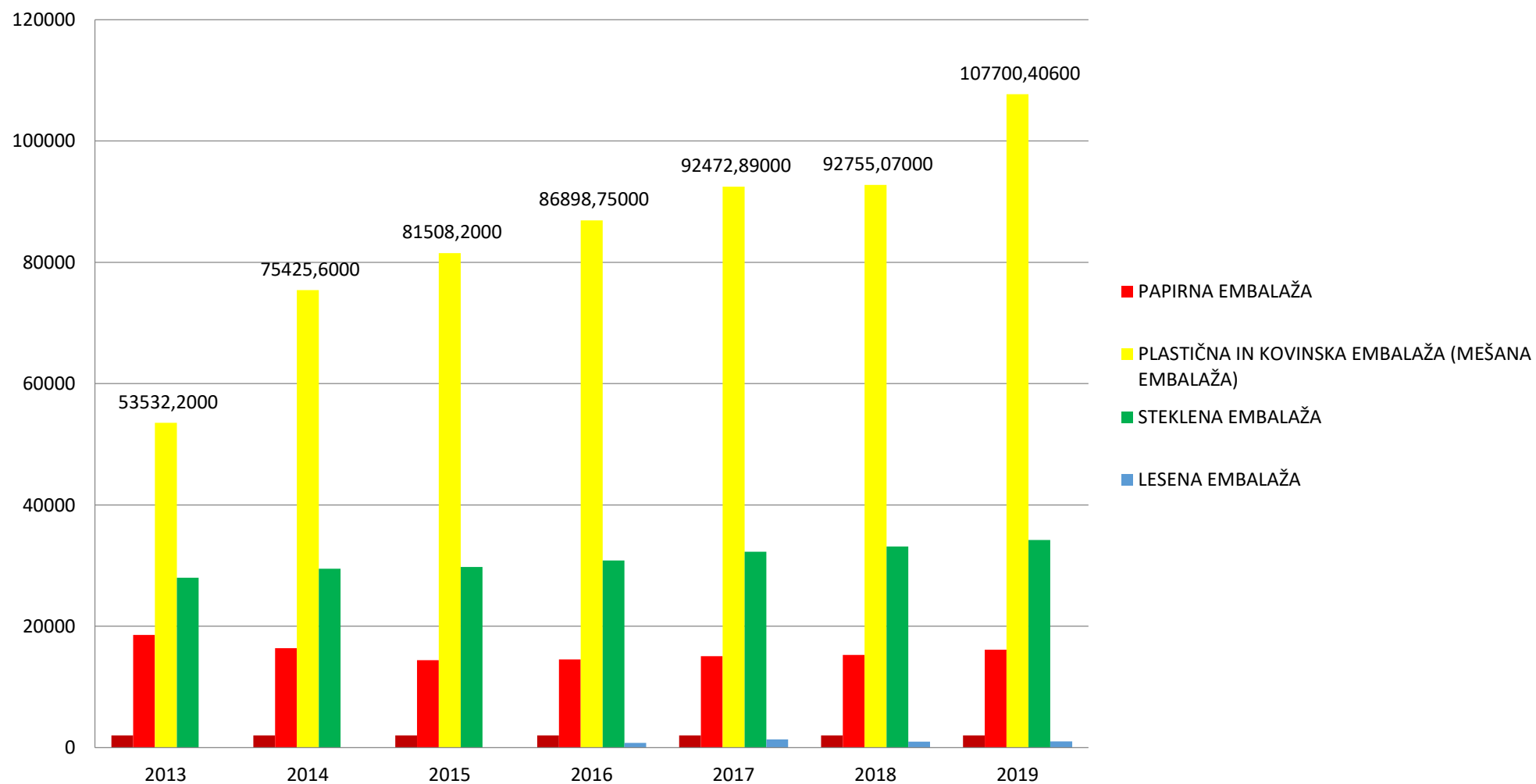
PREGLED TRENUTNEGA STANJA

Zavezanci za embalažo dajo v promet 60.000 t plastične in kovinske embalaže, DROE moramo pri IJS prevzeti 107.700 t mešane komunalne embalaže:

- ☐ V šestih letih se je zbrana količina mešane komunalne embalaže pri IJS povečala za 100% (iz 53.532 t v letu 2013 na 107.700 t v letu 2019).
- ☐ Nekonrolirano povečevanje količin zbrane MKE dodatno obremenjuje gospodarstvo.
- ☐ Vsi IJS niso opremljeni s cestnimi tehtnicami in sploh ne tehtajo KOE, ki jo prevzemajo pri gospodinjstvih.
- ☐ Nekatere IJS spreminjajo podatke o zbranih količinah za nazaj.
- ☐ Nekatere IJS prodajajo odpadke, ki so predmet razširjene odgovornosti proizvajalcev.

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

ZBRANE KOLIČINE NA IJS

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

<p>PLAČANA LICENČNINA oz. EMBALAŽNINA ZA PLAST. IN KOV. EMBALAŽO</p> <p>60.000 t</p>	<p>SORTIRNICE V SLO IZSORTIRAJO IZ MKE MED 30 IN 35 % RECIKLATOV</p> <p>35.000 t</p>
<p>ZBRANA MEŠANA KOMUNALNA EMBALAŽA PRI IJS</p> <p>107.700 t</p>	<p>NA ENERGETSKI IZRABI KONČA MED 65 IN 70 % ODPADKOV, ZBRANIH MED MKE</p> <p>72.700 t</p>

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

PREGLED TRENUTNEGA STANJA

Med mešano komunalno embalažo je tudi do 30% odpadkov, ki niso odpadna embalaža:

- ☐ Kakovost in čistost ločeno zbranih frakcij sta se močno poslabšali.
- ☐ Zavezanci nosilcev skupnih shem niso pooblastili za ravnanje z odpadki, ki niso predmet posamezne sheme. Nosilci skupnih shem tudi nimajo dovoljenj za ravnanje z drugimi odpadki.
- ☐ Ni nobenih standardov kakovosti, IJS nimajo nobenega interesa glede kakovosti in čistosti odpadkov, ki so predmet nosilcev skupnih shem.
- ☐ Nosilci skupnih shem moramo prevzeti vse zbrane odpadke, ki so zbrani v okviru posamezne sheme, ne glede na prisotnost odpadkov, ki ne sodijo v to shemo.

PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE SISTEMA (1/2)

1. Zavezanci za plačilo proizvodov, za katere velja ROP, naj bodo vsa podjetja, ki dajejo te izdelke v promet v RS.
2. Tržni deleži nosilcev skupnih shem se morajo izračunavati na podlagi količin, ki jih dajo podjetja v promet v celem letu.
3. Zakonodaja ne sme nosilcem skupnih shem nalagati obveznosti prevzema odpadkov, ki niso predmet ROP, za katero je shema vzpostavljena. Stroške ravnanja s takšnimi odpadki naj prevzame IJS .

PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE SISTEMA (2/2)

4. Vzpostaviti **transparenten sistem ugotavljanja količin in kakovosti** ločeno zbranih odpadkov (zbrani, predani, predelani; tehtanje na vhodu in izhodu) in zagotoviti **nadzor**:
 1. Določiti je potrebno jasne in merljive **standarde kakovosti** skupin odpadkov.
 2. IJS bi morali imeti pooblastila in dolžnost nadzirati kakovost ločeno zbranih odpadkov **pri gospodinjstvih**;
 3. Inšpektorat bi moral nadzirati količine in kakovost zbranih odpadkov **na dvoriščih IJS**.

ZAKLJUČEK

1. V zakonodaji je potrebno opredeliti jasne vloge ter merljive odgovornosti deležnikov sistema za ravnanje z odpadki, s ciljem doseganja okoljskih ciljev.
2. Vzpostaviti je potrebno transparenten in učinkovit sistem ravnanja z odpadki in zagotoviti nadzor nad izvajanjem.

HVALA ZA POZORNOST